

SUNUŞ

İlaç etkileşimleri medikal tedavinin en önemli kavramlarından biridir. Klinik Gelişim dergisinin bu sayısını hazırlama teklifi aldığım zaman önce bu işin altından kalkabilirmiyim diye uzun uzun düşündüm, sonra da memnuniyetle kabul ettim. Eğer okuyucuda bu sayıda tüm ilaç etkileşimlerinin tanımlanacağı beklentisi varsa bu sayıyla bunun mümkün olmadığı hemen anlaşılacaktır. Belki iddialı olabilir ama şu ana kadar basılmış tüm Klinik Gelişim dergisi sayfalarını bile bu konuya ayırsak tüm etkileşimleri sığdırmaya yetmeyecektir.

O zaman nasıl bir yol haritası çizdiğimi ve bu sayı içinde neyi bulacağınızı açıklamaya çalışayım. Bu sayıda öncelikle ilk beş konuda ilaç etkileşimlerinin temelini oluşturan temel farmakolojik bilgileri ve ilaç etkileşimlerinde çok büyük öneme sahip organlar olan karaciğer ve böbreğe ait özel durumları bulacaksınız. Bu konular esas olarak kendi farmakoloji kitabımdan alınmıştır, içeriğinde de bu sayıya özel bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bundan sonra da ilaç etkileşmelerinden örnekler sunan konuyu bulacaksınız. Bu konu az bir hacim kaplamasına karşın oldukça uzun bir araştırmanın ürünüdür. Bu konunun esası kendi farmakoloji kitabım ile benim için farmakoloji alanında çok fazla önem olan iki İngilizce kaynak kitabın [Goodman & Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics; Laurence L. Brunton (editor), John S. Lazo, Keith L. Parker (associate editors), 11th Edition, McGraw-Hill 2006 ve Basic & Clinical Pharmacology; Bertram G. Katzung. 10th Edition, Lange Medical Books/McGraw-Hill 2007] tamamında ilaç etkileşmeleri konusunda oluşturdukları içeriğin taranmasıyla oluştu. Sonuçta bu üç kitaptan aldığım içeriği belli bir mantık silsilesiyle harmanladım ve şu an Türkiye'de klinik kullanımı olmayan ilaçları da büyük ölçüde eleyerek metni oluşturdum. Elinizdeki metin son şeklini almadan önce başka kaynaklar da incelenerek yorumlandı. Eğer bilgiler farklı kaynaklarda çelişkiyse genellikle bu metin içinde yer almadılar.

İlaç etkileşmelerini taramak için izlediğim yol bana farmakoloji kitaplarının öne çıkarttıklarını size sunmama olanak sağladı. Yani bu sayıda siz tüm ilaç etkileşimlerini değil, benim gözümle bakıldığında öne çıkanları bulacaksınız. Okuyucular eğer ilaç etkileşimleri konusunda en önemli kitabı önermemi istiyorlarsa benim tavsiyem kaynaklar listesinde de yer alan "Stockley's Drug Interactions, Karen Baxter (Editor) 8th Edition Pharmaceutical Press, 2008" kitabıdır. Bu kitap 1464 sayfada 3100 civarında ilaç veya madde hakkında bilgiyi son derece sistematik bir biçimde sunmaktadır.

Bu sayı Türkiye'de farmakolojinin gelişmesini başlatmış ve gelişimine çok önemli katkılar sağlamış olan Ord. Prof. Dr. Akil Muhtar Özden'e ithaf edilmiştir. İçeride kendisini tanıtan yazılar da bulacaksınız. Kendisi şu anda yaşayan en kıdemli hocamız olan Prof. Dr. Alaaddin Akcasu'nun da hocasıdır. Klinik Gelişimin bu sayısıyla birlikte kendisini de tanımayanlara sunma fırsatı bulacağım için kıvanç duyuyorum.

Son olarak tüm bu çalışmayı yalnız başına yapmadım. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Anabilim Dalı'ndan asistanım Dr. Burçak Deniz Dedeoğlu ile yüksek lisans öğrencilerimiz Ecz. Rahime Neşetoğlu ve Ecz. Gültaç Baruksal bahsettiğim taramanın ve bu kitapçıkta 6. konunun büyük kısmını gerçekleştirdiler ve bu sayının yazarları arasından bulunmayı hak ettiler, hepsine minnettarım. Ayrıca Klinik Gelişim Dergisinin editörlerine ve yayın kuruluna böyle bir çalışmayı sizlerle paylaşma olanağı tanıdıkları için teşekkür ederim.

İstanbul, Haziran 2008
Prof. Dr. Öner Süzer